

ภาพรวมรายงานแนวโน้มเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

“Caught in Prolonged Uncertainty: Challenges and Opportunities”

ตุลาคม 2562

แม้ว่าภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกจะเป็นภูมิภาคที่มีอัตราการเติบโตสูงที่สุดในโลก โดยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกมากถึงสองในสาม แต่ความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจโลกที่ยืดเยื้อ มาตรการกีดกันทางการค้า และการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก ต่างก็เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การขยายตัวของเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งมีแนวโน้มชะลอลงในระยะสั้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับประมาณ การจากรายงานแนวโน้มเศรษฐกิจโลกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2562 (April 2019 *World Economic Outlook*) โดยมีความเสี่ยงด้านต่ำเพิ่มสูงขึ้น

เศรษฐกิจเอเชียมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 5.0 ในปี 2562 และร้อยละ 5.1 ในปี 2563 (ชะลอลงจากปีที่ผ่านมา และต่ำกว่าประมาณการ ณ เดือนเมษายน 2562 ร้อยละ 0.4 และ 0.3 ตามลำดับ) โดยการค้าและการ ลงทุนชะลอตัวอย่างมีนัยสำคัญจากมาตรการกีดกันทางการค้าและความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจ โลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการผลิต สำหรับการดำเนินนโยบาย การเงินแบบผ่อนคลายในประเทศพัฒนาแล้วและภาวะการเงินโลกที่ผ่อนคลายมากขึ้นนั้น แม้จะเป็นปัจจัยที่ ช่วยประคับประคองการขยายตัวของเศรษฐกิจเอเชีย แต่ในขณะเดียวกันก็อาจส่งผลกระทบต่อความ เปราะบางทางการเงินของประเทศในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเสี่ยงภายนอกภูมิภาค ได้แก่ ความตึง เครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีนที่อาจจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักที่ ชะลอตัวกว่าที่คาดไว้ ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น และความเสี่ยงจากการแยกตัวของสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปแบบไร้ข้อตกลง อีกทั้งปัจจัยเสี่ยงภายในภูมิภาค ได้แก่ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่เร็วกว่าที่คาดการณ์ไว้ ความตึงเครียดภายในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลี ความ ขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น และความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เพิ่มสูงขึ้น

ภายใต้แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ชะลอลง การบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาคควรใช้ขีด ความสามารถของนโยบายการคลังและนโยบายการเงินที่มีอยู่เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของอุปสงค์ ภายในประเทศ ขณะที่การดำเนินนโยบายในภาคการเงินควรมีการปรับตัวในเชิงรุกเพื่อป้องกันไม่ให้อาการ การเงินโลกที่ผ่อนคลายมากขึ้นนั้นเร่งให้เกิดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการเงิน โดยเฉพาะมาตรการลด ปัญหาหนี้สินภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนในประเทศที่มีความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากนี้ การขยายตัวทาง เศรษฐกิจที่ชะลอลงยังเน้นให้เห็นถึงความจำเป็นในการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง เพื่อเพิ่มศักยภาพการขยายตัวทาง

เศรษฐกิจและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม กอปรกับการเติบโตบนความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยนโยบายในการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง ได้แก่ การเปิดเสรีทางการค้าให้มากขึ้นผ่านการลดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีให้แก่การค้าบริการระหว่างประเทศและการผ่อนคลายเงื่อนไขการลงทุน การลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับทุนมนุษย์พร้อมกับการเสริมสร้างศักยภาพของผู้หญิงและเด็ก นโยบายด้านจำนวนแรงงานโดยเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของแรงงานสตรี การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์ ตลอดจนมาตรการเพื่อลดปัจจัยที่เร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ รวมถึงการสร้างกันชนทางการคลังเพื่อรับมือต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เพิ่มมากขึ้น

รายงานแนวโน้มเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย ได้นำเสนอบทความวิจัยสองเรื่อง (IMF 2019a, 2019b) โดยงานวิจัยแรกเกี่ยวกับการจัดการเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศของประเทศในเอเชีย ซึ่งแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศจะก่อให้เกิดประโยชน์ แต่เงินทุนเคลื่อนย้ายที่มีปริมาณมากและมีความผันผวน อาจก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศผู้รับ ด้วยเหตุนี้ผู้กำหนดนโยบายจึงใช้มาตรการแทรกแซงค่าเงิน เพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่สมดุลไม่สอดคล้องกันและตลาดการเงินยังไม่พัฒนา รวมไปถึงการใช้มาตรการการเงินเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และการขยายตัวของสินเชื่อของสหรัฐฯ ที่ส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย ตลอดจนการใช้มาตรการ macroprudential และมาตรการดูแลเงินทุนเคลื่อนย้าย เพื่อตอบสนองต่อเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงเสถียรภาพทางการเงินภายในประเทศ ทั้งนี้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเมื่อต้องเผชิญกับภาวะความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงทางการเงินจากภายนอก ประเทศในเอเชียใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อบรรเทาหลายเป้าหมายทางนโยบาย ซึ่งผลการศึกษานี้สะท้อนถึงแนวทางการจัดการกับความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนทั้งในเอเชียและภูมิภาคอื่น ๆ

งานวิจัยเรื่องที่สองเกี่ยวกับแนวทางการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจเอเชียได้อย่างเข้มแข็ง โดยในปัจจุบันประชากรในภูมิภาคนี้มีจำนวนถึงหนึ่งในห้าของประชากรโลก และสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกกว่าร้อยละ 15 ทั้งนี้ คาดว่าในอนาคตภูมิภาคนี้จะมีแรงงานใหม่เข้าสู่ตลาดประมาณ 150 ล้านคน ภายในปี 2573 ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยยุทธศาสตร์ที่เน้นการสร้างงานที่มีคุณภาพเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างประชากรและเพิ่มศักยภาพในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเหล่านี้ ภูมิภาคเอเชียได้จำเป็นต้องเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในภาคการผลิตและภาคบริการที่ใช้ทักษะระดับสูง มีการดำเนินนโยบายการคลังที่เน้นบริหารรายได้และจัดสรรรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ กอปรกับมีความยั่งยืนทางการคลัง รวมทั้งสนับสนุนการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์